

komme bort fra det, som er og som maa anses for at være mere eller mindre uholdbart. Kommissionen er end ikke naaet til at gaa med til Kravet om frivillig Aflysning i Sighed med, hvad der er Tilfældet i vort Naboland Sverige, den har holdt paa det fra Fædrene nedarvede — som ganske sikkert ikke er saa gammelt, at man med nogen stellig Grund kan tale om det fra Forfædrene nedarvede, idet det er bevist, at de reelle Apotekerprivilegier næppe fra først af have været saadanne, men kun ere blevene det ved Tidernes Pres. I Forordningen af 4de December 1672 findes der ingen Antydning af, at Privilegierne have været Genstand for Køb og Salg. Man ved derimod, at der har dannet sig en saadan Praksis, og her, som det gaar saa ofte paa andre Omraader, er det, som fra først af har været det urette, blevet det rette. Vi have nylig under Fiskeriloven haft at gøre med Aalegaardstretthederne, der møde vi noget lignende som her. Det kan ikke skjules, at der er stabt en Praksis paa begge Omraader, som det ingenlunde fra først af har været Meningen at skabe. Og det, at en senere kongelig Resolution godtænder denne Praksis, kan jo ikke være afgørende for en senere Ordning af Samfundsforholdene, saa meget mindre som det dog er klart, at vi gennem Grundloven have faaet et Raad om altid at have Almenvættet for Øje. Og jeg kan ikke tænke mig, at dette Hensyn til Almenvættet nogetsteds kan møde med et stærkere Krav end netop her, hvor vi beskæftige os med de syge, hvis store Flertal er de ubemidlede Klasser, der i en ganske anden Grad ere udsatte for Sygdomme end de velhavende, som kunne beskytte sig paa saa mange Omraader. De reelle Apotekerprivilegier ere efter min Mening og ogsaa efter andres, som have behandlet disse Sager i Aaringer, i Vejen for enhver ny og fornuftig Ordning. For det første stader denne Spørgsmaal med Køb og Salg Publikum, for det andet stader den de løbende Kandidater, og for det tredje stader den Farmaceuterne i Almindelighed. Der er sikkert, naar vi ville se det første Spørgsmaal lidt nøjere efter, for saa Apoteker rundt omkring i Landet. Den sidste Beretning, jeg har haft Lejlighed til at se, er ganske vist ikke fuldt paalidelig for Øjeblikket, idet der siden dens Afgivelse er oprettet en Del Apoteker, men der er dog ikke stet saa store Forandringer, at den vil komme hynderlig langt bort fra det rigtige. Der var for en halv Snes Aar eller mindre siden et Apotek gennemsnitlig for hver 5 Kvadratmil, og for enkelte Landsdele var Forholdet endog saa ganske anderledes strik-

gende, saaledes i Sjælland, hvor der for Ringløbing Amt var et Apotek gennemsnitlig for hver 10 Kvadratmil. Man maa indrømme, at naar en Befolkning har saa vanskeligt ved at naa til et Apotek, ere Forholdene alt andet end rimelige, og saa kan man heller ikke undre sig over, at der paa saadanne Steder i Landet fremkommer fløge Røner og Mænd, som saa stærk Søgning fra de syges Side, og som naturligvis skabe sig en Praksis, som man, set baade fra Publikums og fra Lægerens Side, ikke har mindste Grund til at føle sig glad ved. En billigere Medicinaltakst er jo ogsaa umulig. Jeg kan gaa ind paa, at vi have den billigste Medicin her i Landet, men jeg tror, at den kan blive endnu billigere, og der er adskillige Eksempler paa, at der netop paa den Slags Medicin, der benyttes af Smaafolk, tages alt for høje Priser. Det er sikkert umuligt at saa Priserne nedfatte, saa længe de reelle Apotekerprivilegier opretholdes. Man har været nødsaget til blandt andet at stille sig noget hindrende i Vejen for Oprettelsen af ny Apoteker, og naar man vil se paa Udviklingen herhjemme og sammenligne den med Udviklingen i Sverige, vil man saa Øjnene op for, at vi her ere overordentlig langt tilbage. Lagt det i en Psece, som er bleven forelagt for Rigsdagen, af Regeringens Kammeradvokat Hindenburg har været udtalt, at man i Sverige var misfornøjet med Aflysningen af de reelle Apoteker, er der dog i Sverige siden 1890 oprettes 46 Apoteker, medens der her siden 1872, altsaa i Løbet af 25 Aar, kun er oprettet 49 inklusive Hjælpeapoteker. Dette viser dog, at Sverige er naaet langt videre end vi herhjemme, og allerede i Aaret 1876, altsaa for 20 Aar tilbage, er Justitsministeriet dog klar over, at man her hjemme burde stride til en hurtig Løsning af dette Spørgsmaal. Der blev nævnt adskillige Byer. Vi have her Repræsentanter for disse Byer, og de ville kunne bekræfte, at der har været og er Trang til Oprettelsen af flere Apoteker, saaledes i Næstved, Røstilde, Holbæk, Nyborg, Svendborg, Hjørring, ligesom der selvfølgelig rundt omkring paa Landet er Grund til at oprette i alt Fald Subventionsapoteker. Det er jo en ganske anden Form end det, Lovforslaget her tilsigter, idet Lovforslaget kun lover Oprettelsen af saadanne, men gør det paa en saadan Maade, at man faar Indtryk af, at man ikke skal vente sig videre i den Retning. Det burde være Opgaven, netop naar der er Tale om Oprettelsen af saadanne Subventionsapoteker, da at gøre det i tilstrækkelig Grad. Nej, Vejen er lang og besværlig.